

**Raport z postępów we wdrażaniu
Lokalnego Programu Rewitalizacji
dla GMINY BYSTRZYCA KŁODZKA
na lata 2016-2021**

Okres sprawozdawczy:

od 01.04.2018 r. do 31.03.2020 r.

I. Przebieg realizacji i postęp rzeczowy Lokalnego Programu Rewitalizacji

Lokalny Program Rewitalizacji (LPR) dla Gminy Bystrzyca Kłodzka na lata 2016 - 2021 został przyjęty Uchwałą Nr XXIX/244/16 Rady Miejskiej w Bystrzycy Kłodzkiej z dnia 7 września 2016 r., oraz wprowadzonych na podstawie uchwały nr LXII/541/18 Rady Miejskiej w Bystrzycy Kłodzkiej z dnia 18 października 2018 r. zmianach uchwały Nr XXIX/244/16 Rady Miejskiej w Bystrzycy Kłodzkiej z dnia 7 września 2016 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Bystrzyca Kłodzka na lata 2016 - 2021 poprzez dodanie w punkcie 9,4 *Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych* (Lista B) punktu 16, dotyczącego ujęcia w LPR projektu: „Ziemia Kłodzka - czyste powietrze”.

Program został pozytywnie oceniony przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego w zakresie zgodności z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 - 2020 oraz Wytycznymi Programowymi Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego dotyczącymi zasad przygotowania lokalnych programów rewitalizacji (lub dokumentów równorzędnych) w perspektywie finansowej 2014 - 2020.

Lokalny Program Rewitalizacji jest dokumentem wieloletnim, którego opracowanie i wdrażanie poprzez realizację projektów zgłoszonych do programu służyć będzie intensyfikowaniu rozwoju lokalnego, poprawie jakości życia mieszkańców, wzmocnieniu pozycji konkurencyjnej gminy oraz zapobieganiu rozprzestrzeniania się niekorzystnych zjawisk. Program jest zatem planem działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno - funkcjonalnej, środowiskowej lub technicznej mający na celu wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju.

W programie rewitalizacji wyznaczone zostały obszary zdegradowane, w których zidentyfikowano zjawiska kryzysowe w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno - funkcjonalnej, a na ich podstawie obszary rewitalizacji tj.:

Obszar zdegradowany

- Śródmiejski obszar zdegradowany w Bystrzycy Kłodzkiej obejmujący ulice:
Floriańską, Górną, Siemiradzkiego, Sienkiewicza, Kolejową, Kościelną,
Krakowską, Krótką, Kupiecką, Mały Rynek, Międzyłęśną, Okrzei, pl. Wolności,
pl. Skłodowskiej-Curie, pl. Szpitalny, pl. Kościuszki, Podmiejską, Przyjaciół,

Rycerską, Sempołowskiej, Sienną, Słowackiego, Starobyszczycką, Środkową, Unii Lubelskiej, Wojska Polskiego, Zamenhofa i Kłodzką.

- Miejscowości: Długopole Dolne, Gorzanów, Idzików, Międzygórze, Młoty, Nowa Bystrzyca, Nowa Łomnica, Piotrowice.

W obrębie obszaru zdegradowanego wyznaczono obszar do rewitalizacji o powierzchni 43,965 km² obejmujący:

- 1) Śródmiejski obszar zdegradowany w Bystrzycy Kłodzkiej wraz z przyległym terenem zielonym Góry Parkowej (1,062 km²).
- 2) Gorzanów (16,040 km²).
- 3) Międzygórze (26,862 km²).

Dla wyznaczonych obszarów rewitalizacji określone zostały następujące cele operacyjne:

Cel 1. Aktywna społecznie, otwarta i przedsiębiorcza społeczność lokalna gminy Bystrzyca Kłodzka.

Cel 2. Atrakcyjna i przyjazna przestrzeń publiczna, wspierająca włączenie społeczne i chroniąca dziedzictwo kulturowe obszarów rewitalizowanych.

Cel 3. Poprawa warunków bytowych mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury technicznej i jakość środowiska naturalnego.

II. Lista projektów zgłoszonych do LPR oraz stopień ich realizacji w okresie sprawozdawczym

Wyprowadzenie obszaru rewitalizacji z sytuacji kryzysowej jest procesem długotrwałym i wymagającym realizacji wielu projektów rewitalizacyjnych oraz znacznych nakładów finansowych na realizację poszczególnych z nich.

Do osiągnięcia celów operacyjnych ujętych w LPR służyć będą podstawowe projekty rewitalizacyjne, które zostały zgłoszone w ramach tego dokumentu i zaplanowane do realizacji w latach 2016 – 2021.

Poniższa tabela zawiera zestawienie zaprezentowanych w LPR zadań oraz stopień ich realizacji w okresie sprawozdawczym.

Tabela nr 1. Lista projektów zgłoszonych do LPR oraz stopień ich realizacji w okresie sprawozdawczym (Lista A).

Lp.	Nazwa projektu	Nr projektu w LPR/ lista	Źródło finansowania	Wartość projektu/ Kwota dofinansowania	Etap realizacji
1.	„Rewitalizacja Małego Rynku w Bystrzycy Kłodzkiej”	Projekt nr 1 Lista A Str. 62-64	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego na lata 2014 – 2020 Budżet państwa Budżet gminy	3 319 463,84 zł - koszty całkowite w tym dofinansowanie z budżetu państwa i Unii Europejskiej 2 548 385,58 zł. Budżet gminy 771 078, 26 zł.	Zadanie zrealizowano. W ramach realizacji projektu wykonano: - przebudowę drogi i chodników, - modernizację sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, - zlikwidowano istniejące szamba. Ponadto wykonano - nową kanalizację deszczową, - oświetlenie drogowe i iluminację zabytkowego pręgierza - elementy małej architektury, - remont pasażu w kamienicach Mały Rynek 4 i Plac Wolności 20. Długość przebudowanej drogi gminnej 0,14 km. Powierzchnia obszaru zrewitalizowanego wyniosła 0,247 ha
2.	„Przebudowa budynku Miejsko Gminnego Ośrodka Kultury w Bystrzycy Kłodzkiej wraz z zakupem niezbędnego wyposażenia – IV etap”	Projekt nr 2 Lista A Str. 64 -65	-	-	Zadanie nie jest realizowane

Lp.	Nazwa projektu	Nr projektu w LPR/ lista	Źródło finansowania	Wartość projektu/ Kwota dofinansowania	Etap realizacji
3.	„Utworzenie systemu tras spacerowych, rowerowych i biegowych oraz zagospodarowanie turystyczne i sportowo-rekreacyjne założenia parkowo-leśnego Góry Parkowej w Bystrzycy Kłodzkiej”- I etap, w ramach projektu pn. „Na granicy na krawędzi”	Projekt nr 3 Lista A Str. 66-68	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014 -2020 Budżet gminy Bystrzyca Kłodzka	Wartość projektu dla gminy Bystrzyca Kłodzka 574 424,41 euro wg umowy Wartość dofinansowania 488 260,00 euro, wg umowy Budżet gminy: 86 164,41 euro wg umowy	Projekt w trakcie realizacji 2019 -2021
4.	„Miejska Trasa Spacerowa – utworzenie ścieżki spacerowej oraz tarasowego parku w obrębie fortyfikacji średniowiecznych”	Projekt nr 4 Lista A Str. 68-71	Budżet gminy Bystrzyca Kłodzka	Wartość projektu - poszczególnych etapów I etap: 2017/2018 r. 145 784,28 zł II etap: 2018 r. 376 708,05 zł III etap: 2020 r. 399 651,40 zł	Projekt w trakcie realizacji Zrealizowano I etap (2017/2018 r.) i II etap (2018 r.) Etap III (2020 r.) w trakcie realizacji
5.	„Remont i adaptacja części budynku oraz lokalu użytkowego przy Placu Wolności nr 17 w Bystrzycy Kłodzkiej na Centrum Informacji Turystycznej wraz z rewitalizacją oraz renowacją zabytkowych elementów architektury”	Projekt nr 5 Lista A Str. 71-73	Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 Budżet gminy Bystrzyca Kłodzka i budżet państwa	Wartość projektu 1 987 482,51 zł Wartość dofinansowania 1 220 894,58 zł Budżet gminy: 766 587,93 zł	Zadanie zrealizowano Realizacja 2018 -2019

Lp.	Nazwa projektu	Nr projektu w LPR/ lista	Źródło finansowania	Wartość projektu/ Kwota dofinansowania	Etap realizacji
6.	System fortyfikacji średniowiecznych – XIV-wieczna Baszta Kłodzka – prace konserwatorskie i renowacyjne w celu podniesienia atrakcyjności obiektu w zakresie dziedzictwa kulturowego i turystyki w tym projekt pn. "Historyczne wieże kłodzkiego pogranicza"- EFRR	Projekt nr 6 Lista A Str. 73-75	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Wartość projektu – 2016 r. 195 105,00 zł Wartość dofinansowania 136 553,99 Budżet gminy: 58 551,01 zł	Zadanie zrealizowano
			Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014 - 2020. Budżet gminy Bystrzyca Kłodzka	Wartość projektu 2017/2018 r. 473 256,00 zł (112 680,00 euro) Wartość dofinansowania 402 267,60 zł (95 778,00 euro) Budżet gminy: 70 988,40 zł (16 902,00 euro)	Zadanie zrealizowano
7.	Zagospodarowanie skarp wraz z ich zabezpieczeniem w obrębie działek nr: 1/434, 417,431, 433/2, 433/3 – AMP-5, obręb Centrum, 116 obręb Zacisze	Projekt nr 7 Lista A Str. 75	-	-	Zadanie nie jest realizowane
8.	Przebudowa ul. Unii Lubelskiej – droga powiatowa nr 3235D – jako łącznik pomiędzy ulicami Kolejową i Zamenhofa a nowym wiaduktem kolejowym w Bystrzycy Kłodzkiej	Projekt nr 8 Lista A Str. 76	Budżet państwa Środki Powiatu Kłodzkiego Budżet gminy Bystrzyca Kłodzka	Wartość projektu wyniosła 4 632 306,06 zł, z czego kwota 1 949 204,26 zł stanowiła dotację z budżetu państwa, kwota 1 543 629,80 zł stanowiła udział własny Powiatu Kłodzkiego, natomiast kwota 1 139 472,00 zł	Zadanie zrealizowano W ramach zadania przebudowano ulicę Unii Lubelskiej- drogę powiatową nr 3235 D o długości 269 m i wybudowano nową drogę długości 390 m,

Lp.	Nazwa projektu	Nr projektu w LPR/ lista	Źródło finansowania	Wartość projektu/ Kwota dofinansowania	Etap realizacji
				stanowiła dotację Gminy Bystrzyca Kłodzka.	wzmocniono konstrukcję mostu i wiaduktu kolejowego oraz wykonano kładkę pieszo rowerową. Długość przebudowanej drogi powiatowej- łącznika pomiędzy ul. Kolejową a ul. Zamenhofa wyniosła 659 m, natomiast powierzchnia łącznika wyniosła 5228 m ²
9.	Rewitalizacja zabytkowego kompleksu pałacowo-parkowego w Gorzanowie w celu stworzenia w nim instytucji kultury (wraz z otoczeniem – m.in. dawna gorzelnia pałacowa)	Projekt nr 9 Lista A Str. 78-80	Brak informacji	Brak informacji	Zadanie realizowane przez podmiot prywatny
10.	Przebudowa Wiejskiego Ośrodka Kultury w Gorzanowie	Projekt nr 10 Lista A Str. 81-82	-	-	Zadanie nie jest realizowane

Źródło: Opracowanie własne UMiG w Bystrzycy Kłodzkiej, na podstawie danych wewnętrznych poszczególnych wydziałów urzędu.

Tabela nr 2. Lista projektów zgłoszonych do LPR oraz stopień ich realizacji w okresie sprawozdawczym (Lista B).

Lp.	Nazwa projektu	Nr projektu w LPR/ lista	Źródło finansowania	Wartość projektu/ Kwota dofinansowania	Etap realizacji
1.	Nowy zawód – nowe możliwości Aktywnie do zatrudnienia	Projekt nr 1 Lista B Str. 83	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014 - 2020 Oś priorytetowa 9 Włączenie Społeczne Działanie 9.1. Aktywna integracja Poddziałanie 9.1.1. Aktywna Integracja Budżet Gminy Bystrzyca Kłodzka	Całkowita wartość: 968 447,62 zł kwota dofinansowania: 823 180,47 zł Budżet gminy 145 267,15 zł	Zadanie zrealizowano od 01.07.2017 r. do 30.06.2019 r. Do projektu zrekrutowano: 100 osób 65 osób zakończyło udział w projekcie, 17 osób podjęło zatrudnienie, 14 osób uzyskało kwalifikacje
2.	Rozwój Centrum Integracji Społecznej	Projekt nr 2 Lista B Str. 84	-	-	Projekt nie jest realizowany
3.	Młodzieżowe Centrum Aktywności Lokalnej	Projekt nr 3 Lista B Str. 84	-	-	Projekt nie jest realizowany
4.	Czas na pracę Wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w gminie Bystrzyca Kłodzka – Projekt I	Projekt nr 4 Lista B Str. 84-85	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014 – 2020 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego RPDS.09.01.01-02-0010/16	Całkowita wartość projektu: 589 983,50 zł. Wkład własny niefinansowy 35 700,00 zł. (pomieszczenia i warsztaty CIS oraz wyposażenie, urządzenia, i maszyny)	Projekt I realizowany w okresie od 01.10.2016 r. do 30.11.2018 r. 40 osób uzyskało kwalifikacje zawodowe i podjęło zatrudnienie na otwartym rynku pracy

Lp.	Nazwa projektu	Nr projektu w LPR/ lista	Źródło finansowania	Wartość projektu/ Kwota dofinansowania	Etap realizacji
	Wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w gminie Bystrzyca Kłodzka – Projekt II		Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014 – 2020 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego RPDS.09.01.01-02-0024/17	Całkowita wartość projektu: 597 743,75 zł Wkład własny niefinansowy 31 400,00 zł. (pomieszczenia i warsztaty CIS oraz wyposażenie, urządzenia i maszyny)	Projekt II realizowany w okresie od 01.09.2017 r. do 30.06.2019 r. 36 osób uzyskało kwalifikacje zawodowe i podjęło zatrudnienie na otwartym rynku pracy
5.	Otwarte przestrzenie zorganizowanej rekreacji	Projekt nr 5 Lista B Str. 86	-	-	Projekt nie jest realizowany
6.	Konkurs miejski – Bystrzyca Pięknieje	Projekt nr 6 Lista B Str. 85-86	-	-	Projekt nie jest realizowany
7.	Marka Miasta Bystrzyca Kłodzka i produkt lokalny	Projekt nr 7 Lista B Str. 86-87	-	-	Projekt nie jest realizowany
8.	Ożywienie gospodarcze centrum Bystrzycy Kłodzkiej	Projekt nr 8 Lista B Str. 87-88	-	-	Projekt nie jest realizowany
9.	OK – Ożywienie Kulturalne	Projekt nr 9 Lista B Str. 87-88	-	-	Projekt nie jest realizowany
10.	Animacja społeczno-kulturalna	Projekt nr 10 Lista B Str. 88	-	-	Projekt nie jest realizowany
11.	Środowiskowa kampania informacyjno-	Projekt nr 11 Lista B	-	-	Projekt nie jest realizowany

Lp.	Nazwa projektu	Nr projektu w LPR/ lista	Źródło finansowania	Wartość projektu/ Kwota dofinansowania	Etap realizacji
	promocyjna	Str. 88			
12 .	Profilaktyka i promocja zdrowego trybu życia – Zdrowa Bystrzyca	Projekt nr 12 Lista B Str. 89	-	-	Projekt nie jest realizowany
13.	Stop Przemocy	Projekt nr 13 Lista B Str. 89	-	-	Projekt nie jest realizowany
14.	Kompleksowe uzbrojenie terenów Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Invest-Park w Bystrzycy Kłodzkiej	Projekt nr 14 Lista B Str. 89-90	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014 - 2020 Oś priorytetowa Przedsiębiorstwa i innowacje, Działanie 1.3 Rozwój przedsiębiorczości, Poddziałanie 1.3.1 Rozwój przedsiębiorczości – konkursy horyzontalne, Schemat 1.3 A Budżet Gminy Bystrzyca Kłodzka	Całkowita wartość: 3 930 371,63 zł, kwota dofinansowania: 2 474 400,57 zł. Budżet gminy: 1 455 971,06	Zadanie zrealizowane W ramach projektu teren inwestycyjny został kompleksowo uzbrojony w niezbędną infrastrukturę techniczną: sieć wodociągową, kanalizację sanitarną, kanalizację deszczową, sieć elektroenergetyczną oraz został wykonany zjazd z drogi powiatowej na teren podstrefy
15.	Adaptacja przestrzeni publicznej na potrzeby integracji mieszkańców poprzez budowę wiaty drewnianej w Międzygórzu	Projekt nr 15 Lista B Str. 90	Dolnośląski Fundusz Pomocy Rozwojowej. Budżet gminy	Całkowita wartość: 249 750,00 zł. Dofinansowanie z DFPR: w wysokości 150 000,00 zł środki własne gminy Bystrzyca Kłodzka: 99 750,00 zł.	Zadanie zrealizowane
16	„Ziemia Kłodzka - czyste powietrze”.	Projekt nr 16 Lista B Str. 91	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014 - 2020 Budżet gminy	Wartość projektu dla gminy Bystrzyca Kłodzka: 1 014 339,76 zł	W 2018 roku podpisano umowę z firmą doradczą w zakresie opracowania

Lp.	Nazwa projektu	Nr projektu w LPR/ lista	Źródło finansowania	Wartość projektu/ Kwota dofinansowania	Etap realizacji
				Budżet gminy Bystrzyca Kłodzka: 710 037,83 zł	wniosku o dofinansowanie w ramach naboru RDPS.03.03.01-IP.01- 02-324/18 Został opracowany i złożony wniosek o dofinansowanie w ramach ww. naboru, przeszedł pozytywną ocenę formalną oraz merytoryczną i tym samym został wybrany do dofinansowania. Rozpoczęcie realizacji zadania przewidziane jest na drugą połowę 2020 roku.

Źródło: Opracowanie własne UMiG w Bystrzycy Kłodzkiej, na podstawie danych wewnętrznych poszczególnych wydziałów urzędu.

Z analizy powyższych zestawień zadań zgłoszonych do realizacji w ramach LPR wpisanych na listę A oraz na listę B wynika, że na 10 projektów zgłoszonych na liście A całkowicie ukończono realizację 4 projektów, 1 zadanie realizowane jest przez podmiot prywatny. W trakcie realizacji są 2 zadania, pozostałe 3 zadania wpisane na listę A oczekują na realizację.

Lista B zawiera 15 zadań do realizacji, 5 projektów zostało już ukończonych, 1 będzie realizowany w 2020 roku. Pozostałe zadania będą realizowane sukcesywnie w miarę dostępności środków finansowych m.in. związanych z ogłoszeniem odpowiednich naborów wniosków aplikacyjnych.

III. Charakterystyka napotkanych w trakcie realizacji programu problemów oraz sposobów ich rozwiązania

Głównym problemem występującym w okresie sprawozdawczym mającym wpływ na realizację LPR jest brak środków zewnętrznych możliwych do pozyskania w celu realizacji zaplanowanych projektów.

IV. Plan realizacji programu w kolejnym okresie sprawozdawczym

Gmina Bystrzyca Kłodzka w celu realizacji programu planuje dalsze aplikowanie o dostępne środki zewnętrzne w ramach środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego 2014 - 2020, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 - 2020, środków pochodzących z Budżetu Województwa Dolnośląskiego oraz innych zewnętrznych źródeł dofinansowania. Należy zaznaczyć, że środki z Unii Europejskiej dostępne w okresie 2014-2020 kończą się i czekamy na nową perspektywę.

V. Weryfikacja wskaźników sytuacji gminy.

Ważnym elementem raportu jest zestawienie wskaźników produktu, które pozwolą na określenie efektów rzeczowych realizacji projektów. Wskaźniki te zostały wyodrębnione i poddane analizie w celu dostarczenia istotnych informacji służących ocenie natężenia negatywnych zjawisk w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzenno-funkcjonalnej.

Wskaźniki te dotyczą następujących zagadnień:

- liczba osób bezrobotnych (ogółem, podział na płeć, uprawnionych do zasiłku, długotrwale bezrobotnych),
- liczba osób fizycznych, które rozpoczęły działalność gospodarczą (ze środków Powiatowego Urzędu Pracy (PUP) i ogółem w gminie,

- liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej (OPS),
- liczba spółdzielni socjalnych,
- liczba Centrum Integracji Społecznej (CiS), liczba osób skierowanych do Cis-u,
- struktura ludności gminy,
- długość nowej i zmodernizowanej infrastruktury komunikacyjnej tj. dróg, chodników, ścieżek rowerowych itp.,
- liczba nowych i zmodernizowanych obiektów infrastruktury w zakresie edukacji, kultury, turystyki, sportu i rekreacji,
- liczba projektów dotyczących promocji gminy (również tych zrealizowanych w partnerstwie międzysektorowym),
- liczba imprez publicznych zorganizowanych na obszarze rewitalizowanym dla mieszkańców, w tym dzieci, młodzieży i seniorów,
- liczba osób korzystających z oferty Miejsko Gminnego Ośrodka Kultury (MGOK),
- liczba wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, sportowo – rekreacyjnych dla mieszkańców organizowanych przez MGOK, organizacje pozarządowe, gminę itp. o charakterze lokalnym lub ponadlokalnym,
- liczba osób korzystających z oferty biblioteki, wydarzeń kulturalnych organizowanych przez bibliotekę,
- liczba turystów odwiedzających gminę,
- liczba osób odwiedzających zabytki,
- liczba organizacji pozarządowych współpracujących z gminą.

V.I. Diagnoza negatywnych zjawisk w sferze społecznej

Struktura ludności gminy

Tabela nr 3. Struktura ludności gminy Bystrzyca Kłodzka w latach 2016 - 2019.

	Jednostka miary	2016	2017	2018	2019
Ludność ogółem	osoba	19 243	19 077	18 984	18 341

przedprodukcyjnym	osoba	2 478	2 459	2 477	Brak danych
produkcyjnym	osoba	12 336	12 034	11 771	Brak danych
poprodukcyjnym	osoba	4 429	4 584	4 736	Brak danych
przyrost naturalny	osoba	-76	-83	-91	-96
urodzenia	osoba	145	170	150	139
zgony	osoba	252	253	241	235

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, opracowanie własne UMiG w Bystrzycy Kłodzkiej

Według dostępnych danych statystycznych GUS analizując liczbę ludności ogółem w okresie 2016 - 2019 zauważyć można, narastający spadek liczby mieszkańców. W latach 2016 – 2018 minimalnie wzrosła liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz zwiększyła się liczba ludności w wieku poprodukcyjnym. W 2019 roku w odniesieniu do lat wcześniejszych odnotowano największy spadek przyrostu naturalnego, który wyniósł – 96.

Z uwagi na fakt, iż Główny Urząd Statystyczny dysponuje jedynie danymi do roku 2018 na potrzeby tego dokumentu analizie poddane zostały również dane statystyczne udostępnione przez Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka.

Jak wynika z tych danych liczba ludności ogółem na dzień 31.12.2019 r. wyniosła 18 341, roczny przyrost naturalny określany jest również jako ujemny. W porównaniu do lat wcześniejszych odnotowano najniższą liczbę ludności ogółem, w odniesieniu do roku poprzedniego liczba ludności ogółem spadła o 643 osób (pod uwagę wzięto liczbę osób zameldowanych na stałe oraz czasowo).

Rynek pracy

Analizując dostępne dane statystyczne (dane PUP Kłodzko, Informacja sygnałna o rynku pracy. Stan na dzień 31 stycznia 2020 r.), stopa bezrobocia w Polsce w grudniu 2019 r. wynosiła 5,2%, i wzrosła w stosunku do listopada o 0,1 p. proc. W porównaniu do analogicznego miesiąca 2018 roku stopa bezrobocia spadła o 0,6 p. proc. W województwie dolnośląskim stopa bezrobocia wynosiła 4,5%. Względem analogicznego miesiąca roku 2018 była niższa o 0,6 p. proc. Stopa bezrobocia w powiecie kłodzkim w grudniu 2019 r. wynosiła 10,9%, co oznacza, że w porównaniu z poprzednim miesiącem wzrosła o 0,1 p. proc. W analogicznym okresie 2018 roku stopa bezrobocia była wyższa o 0,7 p. proc. Na koniec stycznia 2020 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie kłodzkim wynosiła 5643 osób i w porównaniu do stanu z końca grudnia zwiększyła się o 313 osób. Jednak porównanie do stycznia 2018 r. wskazuje na utrzymującą się tendencję spadkową liczby bezrobotnych (spadek o 419 osób). Stopa bezrobocia w Polsce w lutym 2020 r. wynosiła 5,5%, w stosunku do stycznia 2020 była na takim samym poziomie. W porównaniu do analogicznego miesiąca 2019 roku stopa bezrobocia spadła o 0,6 p. proc. W województwie dolnośląskim stopa bezrobocia wynosiła 4,9%. Względem analogicznego miesiąca roku 2019 była niższa o 0,5 p. proc. Stopa bezrobocia w powiecie kłodzkim w lutym 2020 r. wynosiła 11,4%, co oznacza, że w porównaniu z poprzednim miesiącem zmalała o 0,1 p. proc. W analogicznym okresie 2019 roku stopa bezrobocia była wyższa o 0,6 p. proc. Na koniec marca 2020 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie kłodzkim wynosiła 5544 osoby i w porównaniu do stanu z końca lutego zmniejszyła się o 72 osoby. Jednak porównanie do lutego

2019 r. wskazuje na utrzymującą się tendencję spadkową liczby bezrobotnych (spadek o 372 osoby).

Tabela nr 4. Liczba osób bezrobotnych na terenie gminy Bystrzyca Kłodzka w latach 2017 - 2019.

Status	Stan na 31.12.2019 r.	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Ogółem liczba bezrobotnych	790	853	847
w tym: kobiety	437	479	472
uprawnieni do zasiłku	145	152	181
długotrwale bezrobotni	425	428	439
Przyznane jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	22	23	18

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kłodzku, opracowanie własne.

Pod uwagę należy również wziąć wskaźniki rekomendowane w procesie monitoringu i ewaluacji wdrażania LPR takie jak liczba osób bezrobotnych w gminie Bystrzyca Kłodzka, która wg danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kłodzku na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła 790 osób ogółem. Ponadto liczba bezrobotnych ogółem na terenie gminy Bystrzyca Kłodzka na dzień 31 stycznia 2020 r. wyniosła 833 osoby, na dzień 29 lutego 2020 r. wyniosła 810 osób, na dzień 31 marca 2020 r. 776 osób.

Analizując powyższe dane wskazać można, że w stosunku do lat 2017 - 2019 nieznacznie zmniejszeniu uległa liczba osób bezrobotnych na terenie gminy. Ponadto na koniec marca 2020 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych na terenie gminy wynosiła 776 osób i w porównaniu do stanu z końca stycznia 2020 zmniejszyła się o 57 osób. Powyższe dane wskazują na utrzymującą się na przełomie stycznia - marca 2020 r. tendencję spadkową liczby bezrobotnych.

Pomoc społeczna

Liczbowy udział osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do ogółu mieszkańców gminy w gminie i na obszarze rewitalizowanym.

Tabela nr 5. Liczba rodzin korzystających z pomocy w okresie 2016-2019.

Liczba rodzin korzystających z pomocy OPS	2016		2017		2018		2019	
	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
ogółem	1 133	2 376	1 068	2 148	1 083	2 184	919	1 815
W tym : korzystających ze świadczeń finansowych i	685	1 440	567	1 176	529	1 066	471	910

nie finansowych								
korzystających wyłącznie w postaci pracy socjalnej	448	936	501	972	554	1 118	448	905

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej, opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

Tabela 6. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w obszarze rewitalizowanym w rozbiciu na ulice. Stan na dzień 31.10.2019.

Miejscowość	Ulica	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Razem		336	638
Bystrzyca Kłodzka	Razem	315	615
	1 Maja	1	1
	1 sierpnia	1	1
	Adama Asnyka	3	3
	Floriańska	1	1
	Fryderyka Chopina	1	3
	Górna	21	25
	Henryka Siemiradzkiego	2	4
	Henryka Sienkiewicza	2	4
	Juliana Tuwima	1	1
	Kolejowa	9	19
	Kolonia	1	1
	Kościelna	18	41
	Krakowska	13	19
	Krótką	2	4
	Kupiecka	3	6
	Ludwika Zamenhofs	20	35
	Mały Rynek	3	6
	Marii Konopnickiej	20	50
	Międzyleśna	8	26
	Mikołaja Kopernika	1	2
	Miodowa	1	1
	Młynarska	1	1
	Nadbrzeżna	4	7
	Orężna	2	6
	os. Szkolne	25	47
	Osiedlowa	6	11
	pl. Marii Skłodowskiej –Curie	1	5
	pl. Szpitalny	8	9
	pl. Tadeusza Kościuszki	2	6
	pl. Wolności	20	35
	Podmiejska	5	14
	Przyjaciół	4	12
	Rycerska	9	16
	Sienna	9	18
	Spadzista	2	4
	Starobystrzycka	27	53
	Stefana Okrzei	15	28
	Strażacka	11	24
	Środkowa	2	6
	Tysiąclecia Państwa Polskiego	2	6

	Willowa	4	7
	Władysława Broniewskiego	2	2
	Wojska Polskiego	22	47
Gorzanów	Razem	15	17
	Bystrzycka	4	5
	Kłodzka	3	3
	Młyńska	3	4
	Nadrzeczna	4	4
	Polna	1	1
Międzygórze	Razem	6	6
	Pocztowa	1	1
	Sanatoryjna	1	1
	Śnieżna	2	2
	Wojska Polskiego	2	2

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej, opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

Tabela 7. Liczba osób skierowanych do Centrum Integracji Społecznej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej.

	2018	2019
Centrum Integracji Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej	64	41
Centrum Integracji Społecznej w Łądku Zdroju	20	6
Centrum Integracji Społecznej w Krosnowicach	4	8

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej, opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

Usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne

Tabela 8. Liczba rodzin korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych. Stan na dzień 31.10.2019.

Miejscowość	Liczba rodzin
Bystrzyca Kłodzka	21
Międzygórze	1
Gorzanów	1
Razem	23

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej, opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

Tabela nr 9. Procentowy i liczbowy udział osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2016-2019.

L.p.	Rok	Liczba osób korzystających z pomocy OPS	Udział procentowy w stosunku do ogółu mieszkańców
1.	2016	2 376	12,5
2.	2017	2 148	11,5
3.	2018	2 184	11,8
4.	2019	1 815	9,9

Źródło: Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej.

Analizując dane zawarte w tabeli nr 9 zauważyć można spadek liczby rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w 2019 w stosunku do roku 2018 o 369 osób.

W odniesieniu do powyżej analizowanego wskaźnika należy stwierdzić, że koncentracja zjawisk niekorzystnych w obrębie wyznaczonego obszaru zdegradowanego ulega obniżeniu.

Na terenie gminy Bystrzyca Kłodzka funkcjonują 2 Spółdzielnie tj. Spółdzielnia Socjalna „Pomocna Dłoń”, podstawowym działaniem wymienionej spółdzielni są usługi opiekuńcze i Wielobranżowa Spółdzielnia Socjalna „Igliczna”, która świadczy usługi gastronomiczne oraz Centrum Integracji Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej przy ul. 1 Maja, które prowadzi działalność zgodnie z przedmiotem i zakresem działania określonym w Statucie Centrum.

Łączna liczba osób skierowanych do Centrum Integracji Społecznej w okresie sprawozdawczym wyniosła:

- 99 osób wg stanu na dzień 31.12.2019 r.
- 107 osób wg stanu na dzień 31.12.2018 r.
- 93 osoby wg stanu na dzień 31.12.2017 r.

V.II. Diagnoza negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej

Dla potrzeb ewaluacji LPR należy uaktualnić i przeanalizować dane statystyczne ilustrujące zmiany w strukturze gospodarczej.

Tabela nr 10. Podmioty gospodarki narodowej w gminie Bystrzyca Kłodzka w latach 2016 – 2019.

Wskaźniki	2016	2017	2018	2019
Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON	1 978	1 992	2 014	2 050
Podmioty nowo zarejestrowane wg grup sekcji PKD 2007	128	140	138	124
Podmioty wyrejestrowane wg grup sekcji PKD 2017	121	115	119	71
Podmioty wg klas wielkości na 1000 mieszkańców ogółem	102,8	104,4	106,1	Bd
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1 141	1 136	1 172	1 205

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny, www.stat.gov.pl.

Według dostępnych danych GUS dotyczących wskaźników podmiotów gospodarki narodowej w analizowanym okresie zauważalny jest wzrost liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą oraz tendencja spadkowa w odniesieniu do liczby podmiotów nowo zarejestrowanych, w 2016 roku było ich 128 a w 2019 roku 124 i była to najniższa liczba na przestrzeni analizowanego okresu.

Biorąc pod uwagę udostępnione na potrzeby sporządzenia niniejszego dokumentu dane wynika, iż działalność gospodarczą ze środków Powiatowego Urzędu Pracy w Kłodzku w 2019 r. rozpoczęły 22 osoby z terenu gminy Bystrzyca Kłodzka. Według Centralnej Ewidencji i Informacji o działalności Gospodarczej (CEIDG) ogółem w gminie zarejestrowanych jest 1 104 podmiotów prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą (stan na dzień 20.03.2020 r.).

W I kwartale 2018 r. zakończono zadanie inwestycyjne pn. „Kompleksowe uzbrojenie terenów Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Invest-Park w Bystrzycy Kłodzkiej (działka nr 272/4 i 272/5)”. Zadanie dofinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego projekt był wpisany na listę B Lokalnego Programu Rewitalizacji. W wyniku zakończonych prac teren bystrzyckiej podstrefy został kompleksowo uzbrojony w niezbędną infrastrukturę techniczną, tj. sieć wodociągową, kanalizację sanitarną, kanalizację deszczową, sieć elektroenergetyczną oraz wykonano zjazd z drogi powiatowej na teren podstrefy. Jak zostało wspomniane w LPR, priorytetem władz gminy jest pozyskanie inwestora, który w podstrefie rozpocznie nieuciążliwą produkcję lub usługi. Tak przygotowany obszar jest adresowany do wszystkich podmiotów gospodarczych prowadzących przyjazną dla środowiska działalność gospodarczą, dając możliwość uruchomienia zakładów produkcyjnych lub ulokowania punktów usługowych. Teren podstrefy Bystrzyca Kłodzka WSSE „Invest - Park” otwarty jest dla nowych inwestorów, którzy na terenie strefy inwestując mogą skorzystać z ulg i preferencji związanych z prowadzeniem działalności. Celem projektu jest obniżenie poziomu bezrobocia, utworzenie nowych miejsc pracy oraz wzrost zatrudnienia w gminie.

Zgodnie z nową ustawą z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji skonstruowano nowe mechanizmy udzielania przedsiębiorcom pomocy publicznej. O wsparcie będą się mogli ubiegać przedsiębiorcy z całej Polski niezależnie od miejsca położenia inwestycji, a nie - jak dotychczas wyłącznie w przypadku usytuowania w granicach strefy ekonomicznej. Podstawą do udzielenia pomocy przedsiębiorcy zamierzającemu realizować nową inwestycję ma być decyzja o wsparciu. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28.08.2018 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej niektórym przedsiębiorstwom na realizację nowych inwestycji określa szczegółowo kryteria dotyczące zasad wydania decyzji, wzór wniosku, wymagania dla przedsiębiorcy i kryteria ich weryfikacji.

V.III. Diagnoza negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Dokonując analizy negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej ważnymi wskaźnikami są wskaźniki odnoszące się do liczby nowych i zmodernizowanych obiektów infrastruktury w zakresie edukacji, kultury, turystyki, sportu i rekreacji, liczby projektów dotyczących promocji gminy, liczby imprez publicznych zorganizowanych na obszarze rewitalizowanym dla mieszkańców w tym dzieci, młodzieży i seniorów a także liczby osób korzystających z oferty Miejsko Gminnego Ośrodka Kultury w Bystrzycy Kłodzkiej.

W odniesieniu do wskaźnika liczby nowych i zmodernizowanych obiektów infrastruktury w zakresie edukacji, kultury, turystyki, sportu i rekreacji należy zauważyć, że w okresie sprawozdawczym do użytku oddane zostały obiekty, nie tylko znajdujące się w obszarze

rewitalizowanym, ale również obiekty poza tym terenem, które posiadają znaczący wpływ na rozwój gminy Bystrzyca Kłodzka.

Obiekty oddane do użytku w okresie sprawozdawczym:

- Baszta Kłodzka,
- Sala sportowa przy Szkole Podstawowej nr 2,
- Otwarta strefa aktywności przy Szkole Podstawowej nr 1 oraz Osiedlu Szkolnym,
- Boisko sportowe przy Zespole Szkół Ogólnokształcących na ul. Sempołowskiej,
- Wieża widokowa na Jagodnej,
- Oświetlenie polany biegowej w miejscowości Spalona, działka nr 61,
- Podziemia ul. Kupiecka – zabezpieczenie,
- Przystań Floriańska,
- Miejska trasa spacerowa etap II i III,
- Trasa Singletrak „Pętla pod Śnieżnikiem” wraz z infrastrukturą,
- „Wiata drewniana w Międzygórzu wraz z zakupem i montażem urządzeń siłowni zewnętrznej,
- „Zakup i montaż urządzeń siłowni zewnętrznej w Długopolu-Zdroju”,
- „Zakup i montaż urządzeń 2 siłowni zewnętrznych w Gorzanowie”,
- „Budowa drewnianej wiaty w Ponikwie”,
- „Budowa wiaty drewnianej w Starej Łomnicy”,
- „Zagospodarowanie parku w Nowym Waliszowie”,
- „Przebudowa Wiejskiego Ośrodka Kultury w Nowym Waliszowie”,
- Wykonanie placów zabaw m.in. w Długopolu - Zdroju oraz Zabłociu.
- Piłko- chwyty na boiskach sportowych:
 - Stadion miejski w Bystrzycy Kłodzkiej,
 - Boisko sportowe w Starej Łomnicy,
 - Boisko sportowe w Starym Waliszowie,
 - Boisko sportowe w Gorzanowie.

Część z wykonanych zadań nie była ujęta w LPR jednakże ich realizacja przyczyniła się do poprawy dostępności mieszkańców do obiektów użyteczności publicznej, poprawy stanu technicznego obiektów a także wzrostu dostępności do otwartych terenów rekreacyjnych wymagających modernizacji.

Turystyka i Promocja

Na potrzeby niniejszego dokumentu Wydział Turystyki i Kultury Fizycznej przygotował niezbędne dane dotyczące działalności w zakresie turystyki oraz promocji.

Wskaźnik dotyczący liczby projektów w zakresie promocji gminy (również tych realizowanych w partnerstwie międzysektorowym), przedstawiono poniżej.

Tabela nr 11 . Liczba projektów dotyczących promocji gminy.

L.p.	Nazwa Projektu	Źródło finansowania	Wartość projektu/kwota dofinansowania	Etap realizacji
1.	Baśniowa kraina u nas się zaczyna	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Interreg V-A Cz – PL, budżet państwa oraz środki własne budżet gminy	Wartość projektu: 109 506,00 zł Wartość dofinansowania: 93 083,00 zł Budżet gminy: 16 423,00 zł	Zakończony Realizacja 2017/2018
2.	Turystyka na Pograniczu	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Interreg V-A Cz - PL, budżet państwa oraz środki własne budżet gminy	Wartość projektu: 21 072,02 euro Wartość dofinansowania: 17 911,21 euro Budżet Gminy: 2 107,21 euro (wg umowy)	Realizacja 2019/2020
3.	Na granicy na krawędzi	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Interreg V-A Cz-PL oraz środki własne budżet gminy	Wartość projektu 574 424,41 euro Wartość dofinansowania: 488 260,00 euro Budżet gminy: 86 164,41 euro (wg umowy)	Realizacja 2019/2021
4.	Singletrack Glacensis	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Interreg V-A Cz-PL oraz środki własne budżet gminy	Wartość projektu: 647 897,12 euro Wartość dofinansowania: 550 712 ,00 euro Budżet gminy: 97 185,12 euro (wg umowy)	Realizacja 2018 – 2020
5.	Singletrack Glacensis	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego oraz środki własne budżet gminy	Wartość projektu: 423 555,39 zł Wartość dofinansowania: 258 864,95 zł Budżet gminy: 164 690,44 zł	Zakończony Realizacja 2017 – 2018
6.	Poznaj Sudety na nartach	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Interreg V-A Cz-PL oraz środki własne budżet gminy	Wartość projektu: 1 571 869,70 zł Wartość dofinansowania: 1 336 089,24 zł Budżet gminy: 235 780,45 zł	Zakończony Realizacja 2017 – 2018
7.	Historyczne wieże	Europejski Fundusz Rozwoju	Wartość projektu:	Zakończony

	kłodzkiego pogranicza	Regionalnego w ramach Interreg V-A Cz-PL oraz środki własne budżet gminy	473 256,00 zł (112 680,00 euro) Wartość dofinansowania: 402 267,60 zł (95 778,00 euro) Budżet gminy: 70 988,40 zł (16 902,00 euro)	Realizacja 2017 – 2018
--	-----------------------	--	---	---------------------------

Źródło: Dane wewnętrzne Wydziału Turystyki i Kultury Fizycznej.

Analizując liczbę turystów odwiedzających gminę, pod uwagę zostały wzięte obiekty udostępnione do zwiedzania gminnych punktów Informacji Turystycznej zlokalizowanych w Bystrzycy Kłodzkiej oraz na terenie uzdrowiska Długopole-Zdrój.

Z kolei liczba osób odwiedzających zabytki dotyczy obiektów: Muzeum Filumenistyczne, Baszta Kłodzka, Baszta Rycerska, Brama Wodna, Izba Pamięci Rolnictwa Gmin Masywu Śnieżnika – wg statystyk prowadzonych przez Centrum Informacji Turystycznej (na podstawie liczby sprzedanych biletów).

Tabela nr 12. Liczba turystów odwiedzających gminę Bystrzyca Kłodzka w tym obiekty turystyczne.

Obiekt turystyczny	2017	2018	2019
BYSTRZYCA KŁODZKA			
Informacja Turystyczna w Bystrzycy Kłodzkiej	5 721	7 057	4 182
Muzeum Filumenistyczne w Bystrzycy Kłodzkiej	16 136	16 256	15 771
Baszta Kłodzka w Bystrzycy Kłodzkiej	1 197	10 993	7 095
Brama Wodna w Bystrzycy Kłodzkiej	15 128	16 706	5 802
Baszta Rycerska w Bystrzycy Kłodzkiej	2 434	2 383	739
Izba Pamięci Rolnictwa Gmin Masywu Śnieżnika w Bystrzycy Kłodzkiej	250	200	270
RAZEM:	40 866	53 595	33 859
MIĘDZYGÓRZE			
Ogród Bajek w Międzygórzu	25 591	29 298	26 910
Sudecki Ośrodek Historii Turystyki Górskiej	256	293	269

Oddział PTTK w Międzygórzu	1 804	1 841	1 755
IT schronisko „Na Iglicznej”	2 100	2 300	2 350
RAZEM	29 751	33 732	31 284
GORZANÓW			
Gorzanów IT	29	45	35
Zamek Gorzanów	4 000	5 000	7 000
RAZEM	4 029	5 045	7 035

Statystyki opracowane na podstawie informacji zebranych w Centrum Informacji Turystycznej, tj.: frekwencja w Informacji Turystycznej w Bystrzycy Kłodzkiej, Baszta Kłodzka, Rycerska i Brama Wodna w Bystrzycy Kłodzkiej, oraz na podstawie danych przekazanych od instytucji, właścicieli obiektów turystycznych i osób prowadzących gminne punkty Informacji Turystycznej.

Kultura i Promocja

Jak zostało zaznaczone w LPR obiekty użyteczności publicznej obsługujące mieszkańców gminy są miejscami centro i kulturotwórczymi a ich funkcjonalność jest niezwykle istotna. W odniesieniu do wskaźnika dotyczącego imprez publicznych zorganizowanych na obszarze rewitalizowanym dla mieszkańców, w tym dzieci, młodzieży, seniorów, liczby projektów dotyczących promocji gminy, liczby wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców zorganizowanych przez MGOK o charakterze lokalnym i ponadlokalnym. Na potrzeby sporządzenia niniejszego dokumentu Miejsko Gminny Ośrodek Kultury w Bystrzycy Kłodzkiej przygotował niezbędne dane dotyczące swojej działalności, które przedstawiono poniżej.

Tabela nr 13. Liczba projektów dotyczących promocji gminy, liczba imprez publicznych, liczba wydarzeń kulturalnych, liczba osób korzystających z oferty MGOK.

	Dane na dzień 31.12.2017 r.	Dane na dzień 31.12.2018 r.	Dane na dzień 31.12.2019 r.
Liczba projektów dotyczących promocji gminy	1 projekt zawierający 4 duże zadania promocyjne	1 projekt zawierający 6 dużych zadań promocyjnych	1 projekt zawierający 4 duże zadania promocyjne oraz działania promocyjne związane z jubileuszem 700- lecia nadania praw miejskich Bystrzycy Kłodzkiej (6 wydawnictw jubileuszowych w tym znaczek pocztowy

			i numizmat)
Liczba imprez publicznych zorganizowanych na obszarze rewitalizowanym dla mieszkańców w tym dzieci, młodzieży i seniorów	124 działania zrealizowane samodzielnie i we współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi z terenu gminy Bystrzyca Kłodzka (w tym 22 plenerowe, 60 zorganizowanych samodzielnie przez MGOK, 42 we współpracy)	121 działań zrealizowanych samodzielnie i we współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi z terenu gminy Bystrzyca Kłodzka (w tym 20 plenerowe, 97 zorganizowanych samodzielnie przez MGOK, 24 we współpracy)	95 działań zrealizowanych samodzielnie i we współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi z terenu gminy Bystrzyca Kłodzka (w tym 18 plenerowe, 39 zorganizowanych samodzielnie przez MGOK, 38 we współpracy)
Liczba osób korzystających z oferty MGOK	37 109	30 693	24 843
Liczba wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców zorganizowanych przez MGOK o charakterze lokalnym i ponadlokalnym	60	97	39

Źródło: Dane Miejsko Gminnego Ośrodka Kultury w Bystrzycy Kłodzkiej.

Wszystkie analizowane wskaźniki zostały zebrane w oparciu o dostępne dane, zauważyć można tendencję spadkową w zakresie liczby osób korzystających z oferty kulturalnej, rekreacyjnej, sportowej, edukacyjnej w latach 2017 – 2019 a także w odniesieniu do ilości działań organizowanych przez MGOK i partnerów. Widoczny spadek wskaźników i ilości działań w obszarze rewitalizowanym i uczestniczących w nich osób, wynika z faktu, iż część działań (m.in. Dożynki Gminne) została przeniesiona do realizacji w poszczególnych miejscowościach gminy Bystrzyca Kłodzka (każdego roku inna miejscowość) oraz z powodu braku dotacji na zadanie pn. Kulturalne Czwartki w Bystrzycy Kłodzkiej. W roku 2019 nie odbył się cykl wymienionych imprez, które realizowane były na Placu Wolności w Bystrzycy Kłodzkiej. Analizując ww. wskaźniki należy zauważyć, że pomimo niezadawalającego stanu technicznego obiektów użyteczności publicznej, większość domów kultury oraz świetlic wiejskich prowadzi szeroką działalność kulturalną a ocena stanu tych budynków jaka została przeprowadzona w LPR podkreśla fakt, iż dla lokalnej społeczności a także w celu wzmacniania potencjału turystycznego i rekreacyjnego gminy, nadal bardzo duże znaczenie ma jakość przestrzeni publicznej takiej jak obiekty kulturowe, rekreacyjne oraz sportowe.

Kolejnymi wskaźnikami są wskaźniki dotyczące liczby osób korzystających z biblioteki publicznej oraz liczby wydarzeń kulturalnych organizowanych przez bibliotekę.

Tabela nr 14. Liczba osób korzystających z oferty Biblioteki Publicznej.

	Dane na dzień 31.12.2017 r	Dane na dzień 31.12.2018 r	Dane na dzień 31.12.2019
Liczba osób korzystających z oferty biblioteki	5 750	5 680	5 200
Liczba wydarzeń kulturalnych	200	190	160

Źródło: Dane wewnętrzne Biblioteki Publicznej w Bystrzycy Kłodzkiej.

Zabytki

Wskaźnik dotyczący liczby zabytków w obszarze rewitalizowanym nie jest wskaźnikiem prostym do oszacowania w odniesieniu do zlokalizowania go w ramach obszaru rewitalizowanego. Na potrzeby niniejszego opracowania wyznaczono liczbę obiektów zabytkowych na terenie miasta Bystrzyca Kłodzka która wynosi 304 obiekty oraz liczbę obiektów zabytkowych na terenie gminy Bystrzyca Kłodzka która wynosi 1 122 obiekty. Łącznie 1 426 obiektów.

Podejmowane są działania w zakresie ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego rewitalizacji i rewaloryzacji zabytków oraz zabytkowych kompleksów i układów urbanistycznych zwłaszcza w centrum miasta i na terenach wiejskich. W latach 2017- 2019 Rada Miejska Bystrzycy Kłodzkiej podjęła decyzję o przeznaczeniu dotacji celowej (zadanie realizowane na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami) na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach zlokalizowanych na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji.

W roku 2017 udzielono następujących dotacji finansowych:

Bystrzyca Kłodzka:

- dotacja w kwocie 50 000,00 zł na zadanie: „wymiana pokrycia dachowego i elementów więźby dachowej na kaplicy cmentarnej przy ul. Kłodzkiej”,

Gorzanów:

- dotacja w kwocie 25 000,00 zł na zadanie: „kontynuacja renowacji elewacji zewnętrznej kościoła p.w. Św. Marii Magdaleny (ściana północna)”,
- dotacja w kwocie 15 000,00 zł na zadanie: „wykonanie okien w skrzydle głównym pałacu”,
- dotacja w kwocie 15 000,00 na zadanie: „odbudowa więźby dachowej w budynku oficyny – browaru w zespole dworskim ul. Podzamcze 12”,
- dotacja w kwocie 10 000,00 zł na zadanie: „remont stropów i dachu oficyny mieszkalnej zespołu pałacowego przy ul. Podzamcze 7,

Międzygórze:

- dotacja w kwocie 25 000,00 na zadanie: „kontynuacja remontu posadzki w kościele p.w. Św. Józefa”,

W roku 2018 udzielono następujących dotacji finansowych

Bystrzyca Kłodzka

- dotacja w kwocie 30 000,00 zł na zadanie: „prace konserwatorskie i restauratorskie chrzcielnicy w kościele w Bystrzycy Kłodzkiej”,

Gorzanów:

- dotacja w kwocie 30 000,00 zł na zadanie: „kontynuacja renowacji elewacji zewnętrznej kościoła p.w. Św. Marii Magdaleny (ściana północna)”,
- dotacja w kwocie 30 000,00 zł na zadanie: „uzupełnienie okien w skrzydle zachodnim pałacu”,
- dotacja w kwocie 20 000,00 zł na zadanie: „kontynuacja odbudowy więźby dachowej w budynku oficyny – browaru w zespole dworskim ul. Podzamcze 12”,
- dotacja w kwocie 15 000,00 zł na zadanie: „remont dachu oficyny mieszkalnej zespołu pałacowego przy ul. Podzamcze 7”,

W roku 2019 udzielono następujących dotacji finansowych

Gorzanów

- dotacja w kwocie 25 000,00 na zadanie: „remont frontu wieży (bez sztukaterii) kościoła p.w. Św. Marii Magdaleny”.

Jednocześnie wskazać należy, że gmina w bieżącym okresie sprawozdawczym realizowała również inne zadania w zakresie ochrony zabytków m.in. „Remont i adaptacja części budynku oraz lokalu użytkowego przy Placu Wolności nr 17 w Bystrzycy Kłodzkiej na Centrum Informacji Turystycznej wraz z rewitalizacją oraz renowacją zabytkowych elementów architektury”, „Rewitalizacja Małego Rynku w Bystrzycy Kłodzkiej”, „System fortyfikacji średniowiecznych XIV wiecza Baszta Kłodzka – prace konserwatorskie i renowacyjne w celu podniesienia atrakcyjności obiektu w zakresie dziedzictwa kulturowego i turystyki”.

Infrastruktura komunikacyjna

W zakresie poprawy komunikacji w bieżącym okresie sprawozdawczym zrealizowanych zostało 18 inwestycji polegających na remoncie i przebudowie infrastruktury komunikacyjnej.

Poniższa tabela przedstawia wykaz inwestycji zrealizowanych w latach 2018-2019.

Tabela nr 15. Inwestycje zrealizowane w zakresie remontu i przebudowy infrastruktury komunikacyjnej w latach 2018 - 2019.

Lp.	Opis inwestycji	Wskaźnik
1.	Przebudowa drogi gminnej dz. nr 87, 134, od skrzyżowania ul. Willowej w kierunku lądowiska i pos. nr 21 w miejscowości Bystrzyca Kłodzka. Zadanie zrealizowano w 2018 r.	920,00 mb
2.	Remont drogi wewnętrznej wraz z naprawą odwodnienia dz. nr 899, 887, 902/2, 888/1, 900, 901 przy ul. Strażackiej w Bystrzycy Kłodzkiej. Zadanie zrealizowano w 2018 r.	138,00 mb
3.	Przebudowa drogi gminnej nr 119689D od drogi powiatowej nr 3235D w kierunku byłego wysypiska i pos. nr 4, 4a, 7, 8, 3, 5, 5a dz. nr 258, 291, 242, 256, 250, 245, 230 w Bystrzycy Kłodzkiej. Zadanie zrealizowano w 2018 r.	2 102,00 mb
4.	Przebudowa drogi gminnej - wewnętrznej od drogi powiatowej nr 3228D w kierunku pos. nr 158, 158a dz. nr 952 w Starym Waliszowie. Zadanie zrealizowano w 2018 r.	315,00 mb
5.	Przebudowa drogi gminnej nr 119706D dz. nr 1142 wraz z naprawą odwodnienia ul. Moniuszki w Bystrzycy Kłodzkiej. Zadanie zrealizowano w 2018 r.	101,00 mb
6.	Przebudowa drogi gminnej od drogi powiatowej nr 3287D w kierunku posesji nr 6, 10, 24, dz. nr 114/1, 79 i część dz. nr 50 w miejscowości Paszków. Zadanie zrealizowano w 2018 r.	800,00 mb
7.	Przebudowa drogi gminnej - wewnętrznej dz. nr 822, 829, 835, 288, ul. Ludowa w Gorzanowie. Zadanie zrealizowano w 2018 r.	473,00 mb
8.	Przebudowa drogi gminnej - wewnętrznej od WDK w kierunku pos. nr 79 dz. nr 690, 1136 w Nowym Waliszowie. Zadanie zrealizowano w 2018 r.	150,00 mb
9.	Remont chodnika wzdłuż drogi gminnej nr 119700D ul. Lotników od skrzyżowania z ul. M. Konopnickiej w Bystrzycy Kłodzkiej- I etap. Zadanie zrealizowano w 2018 r.	135,00 mb
10.	Remont mostu w ciągu drogi gminnej dz. nr 626/1, 626/2 w kierunku pos. nr 142 w miejscowości Idzików. Zadanie zrealizowano w 2018 r.	1 szt.
11.	Remont przejścia od placu Wolności do ul. Podmiejskiej przy budynku plac Wolności 2 w Bystrzycy Kłodzkiej. Zadanie zrealizowano w 2018 r.	94,30 m2
12.	Przebudowa drogi gminnej od drogi powiatowej nr 3287D w kierunku byłej stacji upowszechnieniowo - wdrożeniowej dz. nr 53, 38 w miejscowości Paszków. Zadanie zrealizowano w 2019 r.	1 240,00 mb
13.	Przebudowa drogi gminnej w kierunku posesji nr 17-19 dz. nr 128, 126, 102 w miejscowości Nowa Bystrzyca. Zadanie zrealizowano w 2019 r.	400,00 mb
14.	Przebudowa drogi gminnej w kierunku posesji nr 34, 34a, 35, 36 ,66, 67a dz. nr 12, 18 w Lasówce. Zadanie zrealizowano w 2019 r.	600,00 mb
15.	Przebudowa drogi gminnej od posesji nr 62 do pos. nr 122 dz. nr 610, 612, 554, 617/1 w miejscowości Pławница.	600,00 mb

	Zadanie zrealizowano w 2019 r.	
16.	Remont nawierzchni oraz naprawa odwodnienia - łącznika ul. Starobystrzyckiej z ul. Krakowską w Bystrzycy Kłodzkiej.	450,00 m ²
17.	Utwardzenie nawierzchni terenu gminnego ul. Modrzewiowa dz. nr 53/21 k/ Abisu w Bystrzycy Kłodzkiej.	400,00 m ²
18.	Remont mostu dz. nr 1/2, 1/3 w ciągu drogi gminnej dz. nr 1/1 w miejscowości Nowa Bystrzyca.	1 szt.
Łącznie		7 974,00 mb oraz 9 444,30 m²

Źródło: Opracowanie własne UMiG Bystrzyca Kłodzka, na podstawie danych wewnętrznych Wydziału Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej.

Analiza wskaźników dotyczących powyższej infrastruktury wskazuje, że podejmowane w okresie sprawozdawczym działania, korzystnie wpływają na poprawę infrastruktury drogowej – komunikacyjnej. Łącznie zmodernizowano 7 974,00 mb dróg i ciągów pieszych, 9 444,30 m² polegających na wykonaniu utwardzenia i remontu nawierzchni oraz remontu przejść. Ponadto dokonano remontu dwóch mostów zlokalizowanych w ciągu dróg gminnych na terenie gminy Bystrzyca Kłodzka. Jednocześnie realizowane są również inne zadania w zakresie infrastruktury komunikacyjnej przy współpracy ze Starostwem Powiatowym w Kłodzku m.in. wymieniony wcześniej projekt dotyczący przebudowy ul. Unii Lubelskiej.

V.IV. Diagnoza negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej

W zakresie wskaźników dotyczących zjawisk w sferze środowiskowej należy zaznaczyć, iż do największych wyzwań w sferze środowiskowej na obszarze zdegradowanym należy ograniczenie niskiej emisji w ścisłym centrum Bystrzycy Kłodzkiej co zostało podkreślone, przez uczestników warsztatów konsultacyjnych.

Rada Miejska w Bystrzycy Kłodzkiej na podstawie uchwały nr LXII/541/18 z dnia 18 października 2018 wprowadziła zmiany w uchwale Nr XXIX/244/16 Rady Miejskiej w Bystrzycy Kłodzkiej z dnia 7 września 2016 r w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Bystrzyca Kłodzka na lata 2016-2021 poprzez dodanie w punkcie 9,4 *Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych* (Lista B) punktu 16, dotyczącego ujęcia w LPR projektu: „Ziemia Kłodzka - czyste powietrze”.

W styczniu 2019 roku Rada Miejska w Bystrzycy Kłodzkiej podjęła uchwałę nr IV/30/2019 w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie do Partnerstwa powołanego do realizacji projektu pn. „Ziemia Kłodzka - czyste powietrze (wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie gmin Bystrzyca Kłodzka, Kłodzko, Łądek - Zdrój, Międzyzlesie, Radków, Stronie Śląskie, Stoszowice)”.

W ramach konkursu ogłoszonego przez Dolnośląską Instytucję Pośredniczącą we Wrocławiu poddziałanie 3.3.1 OSI „Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym – konkurs horyzontalny OSI RPO WD 2014-2020” został złożony przez gminę Kłodzko (Lider Partnerstwa oraz wnioskodawca), wniosek o dofinansowanie w ramach ww. naboru, który przeszedł pozytywną ocenę formalną oraz merytoryczną i tym samym został wybrany do dofinansowania. Otrzymane wsparcie przeznaczyć będzie można na wymianę na terenie gminy Bystrzyca Kłodzka wysokoemisyjnych źródeł ciepła na instalację kotłów spalających biomasę lub paliwa gazowe, instalację źródeł ciepła opartych na Odnawialnych Źródłach Energii (OZE), podłączenie do sieci ciepłowniczej lub chłodniczej, ogrzewanie elektryczne. Rozpoczęcie realizacji projektu planowane jest na drugą połowę 2020 r.

VI. Podsumowanie

Celem rewitalizacji jest poprawa warunków przestrzennych, ekonomicznych oraz społecznych życia mieszkańców. Lokalnym Programem Rewitalizacji objęto obszar gminy o powierzchni 43,965 km² co stanowi 12,99% powierzchni gminy.

Zadania zapisane w Lokalnym Programie Rewitalizacji traktowane są priorytetowo w związku z czym podejmowane są wszelkie starania, aby je zrealizować z zachowaniem zasad kompleksowości i ekonomii. Poddając analizie zestawienie zadań zgłoszonych do realizacji w okresie sprawozdawczym należy zauważyć, iż na 10 projektów wpisanych na listę A, całkowicie ukończono realizację 4 projektów, 1 zadanie realizowane jest przez podmiot prywatny. W trakcie realizacji są 2 zadania, pozostałe 3 zadania wpisane na listę A oczekują na realizację. Spośród 10 zaplanowanych zadań 3 projekty zostały zrealizowane na wyznaczonym obszarze do rewitalizacji obejmującym: śródmiejski obszar zdegradowany w Bystrzycy Kłodzkiej wraz z przyległym terenem zielonym Góry Parkowej.

Projekty wpisane na listę B to 15 zadań do realizacji, 5 projektów zostało już ukończonych, 1 będzie realizowany w 2020 roku. Ponad połowa spośród wszystkich projektów wpisanych na listę B nie została zrealizowana. W dużej mierze ten stan rzeczy spowodowany jest brakiem środków finansowych. W związku z powyższym pozostałe zadania z ww. listy będą realizowane sukcesywnie w miarę dostępności środków finansowych między innymi związanych z ogłoszeniem odpowiednich naborów wniosków aplikacyjnych.

Wyprowadzenie wyznaczonego obszaru rewitalizacji w gminie Bystrzyca Kłodzka z sytuacji kryzysowej jest procesem długotrwałym i wymagającym znacznych nakładów finansowych na realizację poszczególnych działań wymienionych w LPR w oparciu między innymi o zewnętrzne środki finansowe, jak również o środki własne. Do głównych źródeł

finansowania projektów rewitalizacyjnych należą przede wszystkim środki Unii Europejskiej, środki budżetu państwa, środki samorządu województwa, inne środki publiczne np. fundusze celowe. Należy zaznaczyć, iż skala, zakres oraz poziom finansowania realizowanych działań rewitalizacyjnych są dużo większe niż projekty opisane i omówione w przedmiotowym dokumencie. Realizowane są również inne liczne zadania o charakterze inwestycyjnym oraz społecznym. W sporządzonym raporcie przeanalizowane zostały jedynie projekty zgłaszane przez Beneficjentów w ramach LPR na spotkaniach konsultacyjnych.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przesłanki do aktualizacji LPR. W sytuacji gdy pojawi się taka, konieczność zebrane materiały oraz dane opracowane będą przez pracowników Wydziału Przedsiębiorczości i Rozwoju Lokalnego Urzędu Miasta i Gminy w Bystrzycy Kłodzkiej wraz z Zespołem ds. Rewitalizacji i przedstawione zostaną do akceptacji Burmistrzowi.

Niniejszy dokument został opracowany i zaakceptowany przez Zespół ds. Rewitalizacji, zgodnie z zadaniem jakie zostało mu powierzono w drodze Zarządzenia Burmistrza nr 0050.94.2016 z dnia 8 kwietnia 2016 r.